

TYSKERNE TAR MELKEN FRA OSS!

Forsyningsdepartementet sendte den 25 mars følgende brev til Meieribolaget, som igjen har sendt det videre til melkeutvalgene i Oslo:

«Etter avtale med Rikskommisariatet og dette direktorat kan rikskommisariatet utferdige anvisninger på melk. Anvisningene skal skrives på direktoratets skjema nr. 204 og l. v. res i den forretning hvor vedkommende tyske person er kunde. Anvisningen skal således ikke stemples eller undertegnes av Oslo Rasjoneringskontor. En ber om at De leverer melk på anvisninger utferdiget av Rikskommisariatet, og at melkeutvalgene får underretning om at anvisninger utferdiget og stemplet av Rikskommisariatet ikke trenger å passere Oslo Rasjoneringskontor.»

SMÅHIRDEN, gutter på 13—14 år, er i Oslo og på mange andre steder i landet blitt bevæpnet med gevær. — Samtidig har et stort antall ulvejegere i Trøndelag og Nordland fått sine søknader om våpen for jakt på de stadig mere aggressive ulvene, avslått av tyskerne.

VANSKELIG FOR HUSHJELP

I desember 1941 var det 138 000 ledige hushjelposter i Tyskland, men bare 7800 arbeidsøkende. Da nazismen begynte hette det, at kvinnen skulle tilbake til hjemmene. Nu står hun i fabrikkene. Tyskerne har lenge gjort fortvilte anstrengelser for å få norske hushjelpere til å ta poster i Tyskland. Det er selvsagt at ingen norsk kvinne med respekt for seg selv lar seg hverken lokke eller true til den slags.

PRESTENES AKSJON

I de fleste av landets kirker ble i påsken lest en bekjennelse hvorav vi gjengir et resymé: Det som er herdt i Norge etter 25 september 1940 og da særlig etter 1 februar 1942 og som foreligger som begivenheter og aktstykker, har tvunget oss til å legge fram denne vår bekjennelse om kirkenes grunn. Så lenge det nevnte forhold består og føres videre ved nye inngrep må kirken og dens tjenere leve og handle etter sin forpliktelse på Guds ord og sin bekjennelse, og ta alle

de følger som dette måtte få. — Den evangelisk Lutherske kirke er idag, som den har vært for slektene før oss, vårt åndelige fedreland i Norge.

Til slutt erklærte prestene at de av samvittighetsgrunner nedla sine embeder, men aktet å fortsette å utføre alt arbeid og all tjeneste i sine menigheter som kan skjottes av en ikke embedsmann, i det de ville holde seg til skrift, bekjennelse og alterbok for den norske kirke. — Det skal være bare 39 prester i hele landet som ikke har nedlagt sine embeder.

Prestenes aksjon har vakt oppsikt og er gjort kjent over hele verden. Vi kan således nevne at meddelelsen om prestenes tilbaketreden ble tatt med i den engelske kringkastings «Pacific Service» allerede tirsdag.

Sokneprest Hansteen har meldt seg ut av N. S. som protest mot den framgangsmåten partiet bruker. Sokneprest Hansteen er en sveger av Tale-Gulbrand.

Riksekonomisjef i N. S., Trondsen, har hittil vært formann i Oslo Forsyningsnemnd, men er «løst» fra sitt verv, visstnok i forbindelse med den store svartebørs-saka som en rekke N. S.-folk er innblandet i. Dette er årsaken til at saka er dysset ned og avisene ikke får skrive om den.

Formannen i matforsyningsnemnda for byen, disponent Ö. Forbeck har omsatt ulovlig over 75 000 kg margarin.

Krets- og ordfører i Borge, Harald Molteberg, har ulovlig solgt griser til Sarpsborgs ordfører, bygartner Daniel Stenmark, organisasjonsleder i N. S. Eivind Jacobsen og redaktøren for det nystartede naziblad «Den nye tid», P. H. Braathens. Saka er meldt til prispolitiet. Korrupsjonen florerer!

Skjærtorsdag ble professor rektor Seip, lektor August Lange og Rolf Hofmoe, uten varsel sendt til Tyskland. Ytterligere en stor fangetransport på ca. 50 fanger, er samlet på Akershus for videreforsendelse til Tyskland. Blant disse er Arnulf Överland og Einar Gerhardsen.

SPRE AVISA og øk opplaget ved å skrive av mest mulig.

DEN NORSKE KVINNE

Nr. 3

August 1942

1. årgang

Regningen skal betales — —!

Det som særpreger denne krigen framfor den forrige er at den sivile befolkning er trukket med som direkte krigsdeltager, ikke bare ved at den lider under krigens byrder men også ved at den trekkes med i fiendens krigstiltak.

Tilsynelatende så det til en begynnelse ut som det arbeid som ble satt i gang gav fordeler for visse lag av befolkningen ved de forholdsvis gode lønninger som ble betalt for arbeid på de tyske befestningsanlegg. For det første var denne pengerikdom en illusjon som hurtig brøt og det ble snart slutt med de høye lønninger. I dag er den siste rest av illusjoner om dette arbeid forsvunnet i og med tvangsutskrivningen av arbeidskraft til de tyske militæranlegg.

Men det som er det verste er at vi selv har betalt både b festringsarbeidene, lønningene og den okkupasjonsmakt som har satt dem i gang. Og vi har ikke alene betalt dette, men vi har betalt Gestapo for deres velsignelsesrike virke i vårt land. De tusener kvinner og barn som har fått sine forsørgere innesperret, deportert eller drept betaler sine bødler 3.50 kr. pr. dag for disse velgjerninger.

Hvorledes går det til? Okkupasjonen koster vårt land 7 milliarder årlig eller 9,5 millioner kroner dagen. Hver mann, hver kvinne og hvert barn i vårt land betaler altså daglig 3.50 kr. for å bli undertrykt. Quislingregjeringen sørger for at de beste norske produkter blir sendt til Tyskland og tyskerne bestemmer prisen. Vi får til gjengjeld alle deres velsignede surrogater til priser som også bestemmes av dem. Hertil kommer at hele landets næringsliv mer og mer kommer under tysk kontroll d. v. s. blir utnyttet av tyskerne til fordel for dette «herrefolk» som absolutt ikke led i stillhet da de tapte krigen sist. Det tyske folk led nok, og det er heller ikke dem vi snakker om som «herrefolk». Jo mektigere den tyske monopolkapital blir, jo

Red. er tilstillet nedenstående:

Landsmenn!

Tyskerne tvangsmobiliserer alle erobrede nasjoners mannlige og kvinnelige arbeidere til å være med på å befeste sin egen undertrykkelse. Tyskernes mål er å gjøre også vårt land til en uinnta elig festning. Den tilstrekkelige arbeidskraft kan ikke lenger skaffes ad frivillighetens vei. Følgen er tvangsutskrivning.

Skal vi være med på å befeste vårt eget slaveri? Nei og atter nei! Vi kan ikke føre krig mot oss selv!

Tusener av landsmenn utenfor landets grenser deltar i krigen med sitt liv som innsats. Andre tusener deltar aktivt i den daglige kamp her hjemme. Nordmenn pinet og gles i fengsler og konsentrasjonsleirer.

Skal vi være med på å befeste dette slaveri? Nei! La tyskerne utføre sitt krigsarbeid selv. Du som blir tatt ut til slikt arbeid: **NEKT Å REISE!**

Hvis det blir nødvendig må de som kan forsvinne fra sitt hjemsted. Tenk ikke på det økonomiske spørsmål. Ingen skal lide nød for sin overbevisnings skyld!

Vis tyskerne at norske menn og kvinner ikke lar seg mobilisere til deres brutale krigsmaskineri! Husk lærernes stolte og heltemetige holdning. Vis hele verden at de norske arbeidere ikke lar seg tvinge til å utføre befestningsarbeid mot sitt eget fedreland!

Den Eric Fagbevegelse.

mer den spiller «herrer» overfor andre folk, jo mere bastet og bundet og umyrdiggjort blir også det arbeidende folk i Tyskland selv. Da disse herrer tapte den forrige krig klaget de så Europa gjenlød av deres jammer over de fryktelige erstatningsbetalingene. I dag ser vi disse samme herrer foreta en utplyndring av alle de land de har fått tak i som skaffer dem mange ganger det beløp som de ble dømt til å betale etter den siste krig — og som de snøt seg fra den garg. De okkuperte

Vær på vakt!

NÅR DET BLIR GJORT ANGREP PÅ OPPDRAGELSEN

Skal en bevegelse få virkelig fart og makt, prøver den alltid å få tak i ungdommen. Det er ungdommen som kan bære den fram, det er ungdommen som har glød nok til å leve og dø for en idé, det er ungdommen som har intensitet nok til å påta seg et arbeid.

Men enda viktigere enn å få fatt i ungdommen, er det å få fatt i dem som skal bli ungdommer, og som har enda mindre motstandskraft overfor argumenter enn ungdommen har, å få fatt i barna.

Derfor nøydde ikke Hitler, da han kom til makten, seg med å begeistre ungdommen for seg og idéene sine, han gikk også straks til felts mot barna og skolen. Av barna skapte han sine yngste soldater, de barna som i dag blir sendt ut over alle land, som i tro og tillit i mange år har ropt «Heil Hitler!» og som nå bringer de verste ulykker over alle andre land — og sitt eget med.

Hitler bragte nasismen inn i skolene, han tvang den inn i undervisningen, tvang lærerne til å undervise nasistisk, fikk i gang et stort apparat av angiveri overfor de lærere som vågde å nekte, overfor de elever som viste tendenser til ikke ville være med, overfor de foreldre som hadde slike barn. Vi kjenner alle i dag av selvopplevelse systemet her i vårt eget land, men vi vet at her har det slått feil fordi vi har hatt en lærerstand som ikke har latt seg kue, og som foreldrene ennå trygt har kunnet sende barna sine til.

Men nasistene vet også at får de tak på barna så kan hverken lærere eller hjem utrette noe. Derfor er det de har satt i gang sin ungdomstjeneste, og derfor vil de med alle midler true seg fram her. Foreldrene kan ikke være oppmerksomme nok overfor dette. Koste hva det koste vil, så må de nekte å sende barna til denne ungdomstjenesten. Den

land kan ikke snyte seg fra noe. Tyskerne skal ha det kontant og med en gang. De vil ikke risikere at de okkuperte land skulle forsøke seg på deres egen metode.

Men med dette pådrar de seg også en regning som skal betales, ikke av det tyske folk, men av dem selv. Det er selve pestbylden som må bort. Før blir ikke Europa friskt.

er snikende farlig i sine midler. I de første timene har barna det svært morsomt — de får se et gevær og lærer å ta det fra hverandre, får plukke på det, stelle med det. De lærer å hilse, blir snakket varlig til. Så, andre eller tredje timen, legger læreren fram for barnet en London News eller liknende avis og spør blitt; «Har dere slike hjemme hos dere?» Hvor mange 10-åringer har samling til å svare nei? Faren for hjemmet er tydelig nok. Men faren for barnet er mye, mye større. Før far og mor aner det, vil den nasistiske giften være dryppet inn i barnesinn. Et barnesinn er bløtt og mottagelig, det er lettere å forme enn modellerleire. Ikke alle foreldre er oppmerksomme på hvor farlig dette er. Pedagogene vet det, derfor har de kjempet mot ungdomstjenesten ved å nekte å ha noe med den å gjøre, og de har betalt prisen for det. Foreldrene må også ta sin tårn, det nytter ikke å tro at det «ikke er så farlig». Hitlers Tyskland i dag viser oss med avskrekking tydelighet hvor farlig det er.

Ikke minst må mødrene være oppmerksomme, de har kanskje den største innflytelse på barna i så ung alder. De må hjelpe sine menn og barnas fedre i den kampen som må tas opp mot dette, det farligste av alle angrepene angrepene på et ubefetet barnesinn.

Kvinner i krig.

Fra Göteborgs Handels- og Sjøfartstidning 4-7-42.

I gamle dager satt kvinnene bak rokken og ventet på at soldaten skulle vende tilbake til hjemmet. I dag er hun kanskje en likeså viktig faktor for krigens utgang som den mannlige soldaten. England er en ereste stor feltleir, og de kjekke kvinnelige uniformene gjør seg sterkt gjeldende i Lordons gater. Den engelske kvinne sitter ikke hjemme og vrir sine hender. Et godt eksempel på hennes ukuelige vilje til seir og den heroiske blandingen av kjærlighet og offervilje for fedrelandet, avspeiler seg i lady Mac Roberts gave til sitt land. Etter å ha mistet tre sønner i luftkampene om England, skjenket hun RAF et bombefly som fikk navnet «Mac Roberts svar».

Den russiske kvinnes innsats er kanskje ikke så kjent, men derfor er det ikke sikkert at den er mindre betydningsfull. Krigens for-

feidelighet er gått over store deler av hennes land og stillet henne overfor oppgaver som er mangesidigere og flere enn hennes ergelige medsøstres. Invasjonen har hos den russiske kvinne vekket til liv all hennes kjærlighet til den russiske jord, og som sammen med det grenseløse hat som fienders herjinger har fremkalt danner selve inspirasjonskilden til en kvinnelig heroisme som søker sin like.

For den som har fått sin opp'atring om Russland og dets kvinner gjennom de russiske klassikerens verker, må den russiske kvinnes innsats i denne krigen komme temmelig overaskende. De gamle russiske forfatterne har gitt oss beklemmende skildringer av den «ville» landsbygden der den fattige bonden ofte av mangel på annet trekkdyr, spent sin hustru for plogen, og kvinnene ikke sjelden måtte føde barna sine under arbeidet ute på markene.

Den nye forfatning gjør kvinnen likestillet med mannen på det sosiale, «konmiske, kulturelle og politiske livs område. For oss vestens kvinner høres dette ikke så merkelig ut, men i Russland betydde dette et fullstendig brudd med det gamle.

Ved en rekke tiltak har kvinnenes vei til erverv med samme lønn og underlike arbeidsvilkår som mannen blitt utjevnet. Resultatet er blitt at kvinnenes antall innenfor industrien allerede før krigen var meget stor. I 1936 utgjorde de omtrent en tredjedel av industriarbeiderne. At derimot ca. førti pst. av arbeiderne innen tungindustrien består av kvinner må vel sies å være noe helt særegent før Sovjet. Ingen tradisjonsbundne fordommer har således ligget i veien for den massemobilisering av kvinnelig arbeidskraft som forsvaret av Russland gjør nødvendig. Det finnes intet område innenfor produksjonslivet hvor ikke kvinnene er rykket inn for å fylle hullene etter de som er innkalt til soldattjeneste.

De arbeider som gruvearbeidere tømmerhuggere, metallarbeidere, traktorførere og formenn på kollektivbrukene. I Kusnetz arbeider det f. eks. mer enn 1100 kvinner i gruven. Den frivillige forsvarsorganisasjon Osoviachim tallet før krigen 17 millioner medlemmer, hvorav omtrent halvparten kvinner. Den russiske kvinne er vel vant til å bruke gevær og har fått god bruk for dette. Ikke så å forstå at det eksisterer «kvinnubataljoner», men tusener av kvinner kjemper i dag i partisanavdelingen bak tyskernes

linjer. Vi kan nevne slike navn som Zova Kosmodjenskaja, Lisa Tjajkita og Antonia Petrova. Kjente navn over hele Russland i dag, kjente for å ha stått i spissen for sine respektive partisanavdelinger, og falt på sine poster. Og vi har også et slikt navn som Nina Onilova som under kampene om Sebastopol skjøt ned 500 fiender med maskingevær, eller Anja Patjenko, en sanitetsoldat som har båret mer enn to hundre sårede på ryggen bort fra ildlinjen. Under forsvaret av Moskva under den seks månedet lange beleiringen av Sebastopol, ved Leningrad, ja på nær sagt alle frontavsnitt har den russiske kvinne uten å svikte fortsatt sitt arbeid, bygget barrikader og tankgraver, og hverken «stukas» eller tungt artilleri har formådd å knekke hennes motstandskraft.

Aldri mer krig.

Aldri mer krig! Det var ropet som led ut over verden i 1918. Etter å ha gjennomlevet 4 års verdenskrig med alle dens herjinger, all dens sult, nød, pest og elendighet, lå Europas marker blodmettet og tok i mot freden! Men i årene som fulgte kom arbeidsløsheten, lønnsnedslagene uteble heller ikke, streikene tiltok i styrke og voldsomhet. Freden i Versilles hadde ikke skapt den lykken man hadde blitt forespeilet. Men var man bare snille og tålmodige nu, tok man bare sine ofre, het det, så kom en nok ut av krisen og en verdenskrig igjen var i alle fall utelukket.

Men hva så vi? Selve kjernen til den nye katastrofen ble jo undfanget rett opp ved fredsutgangen. Urettferdigheten blomstret som aldri før både mellom landene og mellom folkene innbyrdes. De som så dette begynte et iherdig arbeid for freden, forsøkte å avsløre krigsspekulantene og de som skapte sine milliarder på den nye opprøstningen. Men fredens krefter kom allikevel til kort.

Ingen pontoner hjelper dig her over de mektige, øde huller.
Bunden av dette brutale dyp når ikke hele «den tyske tanke».
Til å besmykke en rå ruin egner sig ikke en håndfull ranke.
Bare stå stille, Teuton, og lugt hvordan det hellige had forkuller.

klikken av herskesyke seiret og et nytt blodbad begynte.

Nå har dette vart i snart 3 år. Det vi i dag gjennomlever kan ikke beskrives. Ute på frontene mases tusener av landenes beste ungdom og manndom sønder og sammen, bombene braker over åpne byer. Og på den indre fronten er fengslene fulle, stadig kommer det nye meldinger om kamerater som er døde i fangenskap, våre rakeste landsmenn som blir drept av bødlene. Lønningene våre var lave nok fra før, men da tyskerne kom ble det først 12 pst. lønnsnedslag, maten så dyr at de fleste ikke kan kjøpe det lille som er å få. I de industriene som ikke er viktige for krigen arbeides det på delvis innskrenket tid hele året, eller med 2—3 måneders bedriftsstans. Lønningene er under den innskrenkede 20—30 kroner uka, dette skal vi leve av, mens det er de som tjener millioner på krigen. Når vi står i kø om dagen for å få kjøpt litt grønnsaker hender det ikke så sjelden at okkupantene plutselig møter opp med sine biler og snapper hele beholdningen vekk for nesen på oss og vi må gå tomhendte hjem igjen. Nyordningens menn her hjemme snakker om at vi skal reise på matauk, men hvem skal betale husleie, ta seg av de syke, de underernærte, de som har fått skjorbuk på grunn av den voksende vitaminmangel.

Slik ser den «sosiale rettferden» ut som NS snakker om. Dette er det vi diskuterer om oss kvinner i mellom og vi spør hverandre hva vi skal gjøre før at dette ikke skal hende en gang til. Vi vet at dette er krigens siste sommer og vi er ikke i tvil om utfallet.

Vi er glad over at Amerika, Sovjet og England har lovet at det skal bli rett for alle jordens folk til å nyte verdens rikdommer og goder, men skal dette bli en virkelighet må enhver enkelt av oss være aktivt med i kampen for å fjerne nasismen en gang for alltid.

DET ER NÅ KJENT AT DEN
STORE FREDSVENN

Olaf Kullmann

ER DØD

Svenskamerikanerne

SKJENKER FLY TIL NORGES BEFRIERE

En rekke kjente svenskamerikanere har satt seg i spissen for en innsamling av midler til å skjenke fly til Norges befrielse. Innsamlingen har fått navnet «Wings for Norway» («Vinger for Norge»), og den ledes av Tage Palm, Elsa Brännström-Ulich, Eric Ericson og Harald Hedström. Som nærmeste mål har en satt opp å få inn 300 000 dollar.

«Wings for Norway» er vårt svar på de lidelser som det norske folk har måttet utstå og et uttrykk for vår dype beundring for Norges ubeseirete ånd», erklærer styrets formann Tage Palm i oppropet. «Der oppe i Little Norway (Lille Norge) i Toronto har en liten gruppe norske unudommer samlet seg ad mange forunderlige veier og under mange vansker. Når de har fått tilstrekkelig med våpen vil de ikke nøle med å befri sitt land. Vi svenskamerikanere føler det slik at vi ikke har rett til å stå uvirksomme når våre brødre roper etter våpen for å fullføre en strid som også er vår. Og vi en liten gruppe svenskamerikanere, har besluttet å ta oss av denne saka og innby andre til å forene seg med oss. For tre måneder siden begynte den svenskamerikanske kampanje for «Wings for Norway».

Midler til skolefly.

Vi visste at det de norske guttene hadde bruk for var øvingsfly og atter øvingsfly, og vi besluttet å søke å fylle deres behov. Den gang fantes det lovmessige hindringer for å få tillatelse til å foreta innsamlinger, men takket være sanksjoneringen av den andre krigsmaktloven (War powers act) og ved sympati og forståelse fra myndighetene i Washington er tillatelse til innsamlinga nå blitt gitt. Lokale komitéer er dannet i et stort antall byer med svenske innbyggere. Og nå er det bygget opp en organisasjon som omfatter hele landet. Den skal nå hvert eneste sted i Amerika der det fins folk av svensk avstamning. Vårt første mål er 300 000 dollars til en serie skolefly. Midlene vil bli stilt til den amerikanske statskasses rådighet for dette spesielle formål.

DEN NORSKE KVINNE

Nr. 4

September 1942

1. Årgang

TIL DE NORSKE KVINNER! 10. september 1941

De beste, de som arbeider på et dypt menneskelig grunnlag med menneskekjærlighetens og frihetens ideer i all politikk, i alt økonomisk og sosialt liv, og derved også i menneskenes personlige liv, de var nådd fram til å være med å skape levende innhold i begreper som demokrati og humanitet. De viste at de fineste og dybeste rettsideer er en del av selve frihetens idé, av frihetens vesen. De viste at alt rettsvesen, alle institusjoner, all vitenskap som griper praktisk inn i menneskenes liv må gjennomtrenges, ja fra grunnen av skapes ved frihetens, rettens og barmhjertighetens idé.

Når friheten og rett blir de ledende og bevegende begreper i et menneskes sinn, da får en idé om menneskenes fullstendige like rett for alvor tak på hele ens livssyn. I samme grad som det lykkes oss å leve og handle i pakt med dette livssynet, er vi frihetens mennesker som innenfra, mens det ennå var mulig, var med å bygge det virkelige folkestyre opp.

Vi vet at fanatismens og panikkens ånd, som vi finner den i den nazistiske mentaliteten, alltid fører til desperasjon og katastrofer, til onde handlinger. Idag mens nazismen ennå sitter som den ytre makt i alle de ulykkelige okkuperte land i Europa, vet vi hva det vil si. Nazistisk tendens i livet er alltid angsten for friheten angsten for andres frihet, den er alltid den rettsoppløsende tendens. Nå har den ånden åpenbart seg for all framtid i historien. Nå vi står ansikt til ansikt med den, lærer vi å kunne kjenne den igjen overalt hvor dens angst og ubøyelighet og desperasjon treffer sine disposisjoner i kulturlivet og lager sin form for sivilisasjonen.

Mot dette står våre bestes erkjennelse og levende moral som samfunnsskapende idealer i alt menneskeliv.

Mordet på Hansteen og Wickström hører til de ting som det norske folk aldri vil glemme, og som det vil kreve de tyske nazister til regnskap for når tiden er inne. En av de mange som kom i berøring med Hansteen i hans arbeid har sendt oss nedenstående minneord om ham.

Allerede før den 10. september 1941 var Viggo Hansteens skjebne beseglet. Den lille despot Josef Terboven hadde vært nødt til å forhandle med ham som arbeidernes representant og hadde møtt en motstander som var ham overlegen i forstand og karakter.

Det krevde hevn. Og en anledning kom. Dermed trodde selvherskeren over alle nordmenn at han, for alltid, hadde skilt seg av med en ytmykende erindring, og samtidig skilt seg med en overlegen fiende.

Han tok feil!

I det året som er gått har Viggo Hansteens skygge vokst som en tung sky over horisonten her hjemme. Den truer bødlene med de lange titler og den korte forstanden, og for hver ny urett, for hver ny martyr som suges opp i den tordenskyen, kommer rettferdighetens befriende uvær til å bli mer ubønnhørlig. Men når Viggo Hansteen er blitt nøkkelordet, samlingsnavnet for både det som det norske folk har gjennomgått, og hva det vil fram til, skyldes det ikke bare et tilfeldig og feigt mord fra en tilfeldig despot. Det skyldes også at nettopp i det navnet kan all den urett vi opprøres over, og den rett vi vil, samles i et felles navn. Et slagord!

Det som har ergret Terboven er den knusende tryggheten som preget Viggo Hansteen. En ro som ikke var tilkjempet og ikke trengte gullsnorer, fordi den var forstandens klare sikkerhet. En idealisme uten snev av mystikk, bygget på et sunt hjertelag og en urokkelig bevissthet om at rett er rett. En